

LIX.

B e t æ n k n i n g

over

Forslag til Lov om Forandring i Lov angaaende Brændevinshandel og Brændevinsubstjænkning paa Færverne af 3die Marts 1860.

(Afgiven af Folkethingets Udvalg den 28de Marts 1876).

Det vil formentlig tjene denne Sags rette Forstaaelse at gjøre — i al Korthed — Rede for dens Udvikling i Fortiden. Det maa da erindres, at Færverne i Maret 1855 ved Lov af 21de Marts s. A. pludselig gik over fra Statens Monopolhandel til fuldstændig Frihandel og Følsfrihed. At denne forandrede Handelsstilling maatte medføre meget forandrede Forhold i mange Retninger var naturligvis forudsat og forudsat; men dog overraskede visse Kjendsgjerninger adskillige deroppe og gjorde dem betænkelige. Et af de Forhold, der saaledes gjorde Somme — maaske Mange — endog bange for Dernes Fremtid, var den lette og fuldkommen uhindrede Afgang til Forbruget af spirituøse Drikke og da selvfølgelig i Hovedsagen Brændevin. Det tog dog et Aar eller lidt mere, inden Forbruget og dermed Tilførselen tog noget større Opsving. Det ses af modtagne Dplysninger at endnu i Maret 1856 er der ifkun tilført Færverne i det Hele 10,884 Potter *) Spiritus. Men allerede 1857 var Tilførselen stegen til 94,832 Potter eller ni dobbelt. Næste Aar var det gaaet noget tilbage igjen, men steg atter, saa der i Maret 1860 indførtes noget over 100,000 Potter. Regjeringen havde i Monopolets Tid saa godt som slet ingen Spiritus tilført Derne, saa at navnlig blandt Smaafolk og Arbejderne var Brugen af dette Pirrings- og Styrkningsmiddel saa godt som ukjendt. Frihandelen og Frinceringen bragte Baren paa Markedet og gjorde Afgangens bevem ved at sprede den overalt paa Derne til alle Smaahandelerne i selv de ensomste Bygder. En af Følgerne heraf maatte ganske naturligt blive den, at der fandt nogen Misbrug Sted, som vakte Forargelse og Frygt, vistnok mere end nødvendigt, blandt Færingerne. Der reiste sig da en Bevægelse derimod, udgaaende fra en Præst paa Ostersø og nogle flere Personer, og denne Bevægelse dreves saa vidt, at Lovgivningsmagten kom i Arbejde, og Frugten deraf var Loven af 3die Marts 1860, hvorved Salget og Udskjænkningen af Brændevin (ved dette Udtryk maa bestandig forstås al Slags Spiritus) gjordes afhængig af Bevillinger, der løses ved en „Kjendelse“ af 20 Rd. og bærer en „aarlig Afgift“ af 100 Rd. for Brændevinshandel samt henholdsvis 10 Rd. og 50 Rd. for Udskjænkning. Desuden fastsætter Loven en Række andre Begrænsninger, navnlig for Udskjænkningen, der nødvendig maatte lægge alvorlige Hindringer i Veien for denne Art Røring og ogsaa har gjort det, saa der til Dato kun findes en eneste Udskjænknings-Bevilling udstedt paa Derne, nemlig i Thorshavn.

Aftog nu Forbruget og altsaa Tilførselen af Brændevin derefter? Ingenlunde! den tiltog tværtimod efter et Aars Forløb i forstærket Maalestok lige til Marts 1866, da Forbruget kulminerede med 228,693 Potter. Gjennem-Avarene 67, 68, 69, 70 viser sig derefter en jævn Nedgang indtil mellem 90 og 100 Tusinde Potter, altsaa langt under det Halve imod 1866. Hvorvidt derimod en formet Opgang i 1871 til 123,652 Potter er Begyndelsen til en ny, senere forstærket Stigen, foreligger der Intet om.

*) Dog vides Mængden ikke noiaagtig.